

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński.
Za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcina 70

Nr. 118

Poznań, wtorek dnia 12 marca 1935

Rok 30

Nie w — białej koszuli pokutniczej

Gwałt o Białą Księgę burzą w szklance wody — Polemiczne przemówienie Baldwina

Londyn. (PAT.) Wczorajsza debata w izbie gmin w sprawie Białej Księgi przyniosła powszechne rozczarowanie. Już na samym początku dało się odczuć wyraźnie odprężenie atmosfery.

Jako pierwszy mówca wystąpił, uzasadniając wniosek protestu Labour Party, zastępca szefa frakcji parlamentarnej i były podsekretarz stanu w ministerstwie wojny w rządzie labourystów p. Attlee. Przemówienie jego nie zawierało jednak tych ostrych akcentów, jakich oczekiwano po głośnych protestach publicznych z kół zwolenników Labour Party. Przemówienie to wyraźnie dowiodło, że po pierwszym wzburzeniu, jakie wywołała Biała Księga, nastąpiło pewne uspokojenie i że Labour Party nie uważa sprawy zbrojeń w dzisiejszych okolicznościach za sprawę, o którą warto stoczyć z rządem narodowym zasadniczą walkę.

Wicepremier Baldwin wystąpił jako generalny mówca rządu. Zgotowano mu żywiołową owację. Rozpoczął on swe przemówienie od efektownego zdania, że „kto oczekuje, że stanę tu z powodu Białej Księgi w białej koszuli pokutniczej, ten się myli”. Zdaniem Baldwina, dokument posiada historyczne znaczenie. Baldwin podkreślił wysiłek rozmaitych brytyjskich mężów stanu w obronie zasad Ligi Narodów, ale stwierdził, że poważnym brakiem Ligi jest brak uniwersalności, wynikający z nieobecności Niemiec, Japonii i Stanów Zjednoczonych. — Wstąpienie Sowietów do Ligi Narodów dlatego przyjęte było tak życzliwie, że wzmocniło uniwersalność Ligi. Baldwin podkreślił, że rządowi narodowemu nie chodzi bynajmniej o powiększenie liczebności armii, lecz jedynie o zapewnienie siłom obecnie posiadającym należytą sprawność. Po stwierdzeniu, że dokument, który wywołał tak sprzeczną reakcję, jest tylko powtórzeniem tego, co zawarte było w jego własnym przemówieniu z dnia 28 listopada 1934 r. — Baldwin wyraził nadzieję, że zaziębienie kanclerza Hitlera prawdopodobnie przemienie szybko i że wizyta brytyjskiego ministra spraw zagranicznych w Berlinie dojdzie do skutku pod koniec miesiąca. Należy przypuszczać, że rokowania międzynarodowe, które zostaną podjęte na podstawie deklaracji francusko-brytyjskiej z szeregami mocarstw, skończą się pomyślnie.

Baldwin wspominał również o proklamacji antyhitlerowskiej, wydanej przez Labour Party, cytując tę odezwę jako dowód nieodpowiedzialnej i niekonsekwentnej działalności tego stronnictwa.

Odrzucając w sposób stanowczy zarzut, że W. Brytania się zbroi, Baldwin zacytował szereg danych co do zbrojeń innych mocarstw, które istotnie znacznie zwiększyły zarówno wydatki, jak i stan swoich zbrojeń w ciągu ostatnich kilku lat. Baldwin powołał się na zwiększenie stanu armii czerwonej, co ze strony rządu proletariackiego jest jeszcze bardziej znamienne, aniżeli powiększenie zbrojeń w innych krajach. Wielka Brytania stale zmniejsza wydatki na swoje zbrojenia w ciągu 8 lat od 1925 do 1933. W tym czasie wydatki zmniejszyły się o 66 mil. ft. szterli.

Na zakończenie Baldwin zacytował cały szereg wyznań ministrów z okręgu gabinetu Labour Party, przeprowadzając w efektywny sposób dowód, że ci sami, którzy dziś siedzą na ławach opozycji i krytykują rząd narodowy, w swoim czasie również uważali dalsze wzmocnienie obrony krajowej za konieczne. Wojna — oświadczył Bald-

win — nigdy demokracji nie pomoże i jej nie obroni. Wojna czyni demokrację tylko niepewną i przywołuje do życia reżim antydemokratyczny. Cele polityki brytyjskiej polegają na zagwarantowaniu demokracji, a to osiągnięte być może tylko przez zabezpieczenie pokoju.

Przemówienie Baldwina było na-

wskroś polemiczne w stosunku do Labour Party. Sprawy polityki zagranicznej w przemówieniu Baldwina prawie że nie zostały dotknięte. Przemówienie Baldwina wywołało wrażenie, że Baldwin cały spór o ten dokument uważa za burzę w szklance wody i że rząd nie zamierza się wycofywać ze stanowiska zajętego w Białej Księdze.

Przerwa w procesie Rintelena

Wiedeń. (PAT.) Z powodu choroby dr. Klee, adwokata Rintelena, proces dozna przerwy jedno lub dwudniowej. Nie jest wykluczone, że obrona użyje tego czasu dla wyszukania dowodów, osłabiających ciężkie poszlaki, przedstawione w sobotę przez prokuratora. Jest również możliwe, że w związku z udowodnieniem bezpośredniego

kontakty Rintelena z Weidenhammerem prokurator zażąda zmiany kwalifikacji czynu przestępczego z pośredniego udziału w zdradzie stanu na bezpośredni, co groziłoby oskarżonemu karą śmierci. Ostatni świadek, kamerdyner Ripoldi, przybył z Włoch do Wiednia i był przesłuchany przez sędziego śledczego.

„Nasz“ Gdańsk

— Jedno jest pewnym, że nigdy już nie będziemy potrzebowali oddać Rzeszy protektoratu nad Gdańskiem.
— Tak pan sądzi?
— A no, bo dawno już go nad nim objęła!

Bliskie zamknięcie sesji sejmowej

Rząd wnosi ustawę o pełnomocnictwach — Sesja budżetowa ma się ku końcowi

Warszawa, 11. 3. Ogłoszony porządek dzienny środowego posiedzenia Sejmu obejmuje pierwsze czytania przedłożyń rządowych, m. in. znajduje się projekt rządowy o spłacie zaległości podatkowych, projekt ustawy o uwolnieniu od odpowiedzialności karnej w sprawach o przestępstwo podatkowe, projekt ustawy o upoważnieniu ministra skarbu do wypuszczenia pożyczki wewnętrznej w wysokości 200 mil. złotych, projekt ustawy o zatwierdzeniu zmian statutu Banku Polskiego, projekt ustawy o podwyższeniu dodatku kryzysowego do państw. podatku dochodowego oraz projekty ustaw o dodatkowych kredytach na rok 1932/33 oraz 33/34.

Najważniejszy z przedłożonych projektów dotyczy pełnomocnictw dla rządu. Projekt tej ustawy obejmuje

trzy artykuły. Art. I upoważnia Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy najdalej do dnia, na który zostanie zwolany Sejm na najbliższą sesję zwyczajną w zakresie ustawodawstwa państwowego z ograniczeniem, zawartem w art. 44, ustęp 6. Ustęp ten dotyczy zmian konstytucji.

Artykuł II porusza wykonanie tej ustawy prezesowi Rady Ministrów, a art. III ustala, że ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wnieście tego projektu stanowi pewną sensację polityczną. Od początku obecnego systemu corocznie przy zamknięciu sesji sejmowej taka ustawa została wnoszona przez rząd do parlamentu, ażeby rząd mógł otrzymać na czas niefunkcjonowania Sejmu prawo wydawania ustaw. Zwy-

czajnie rząd projekt takiej ustawy wniósł w przededniu zamknięcia sesji sejmowej. Wnieście zatem już teraz tego projektu oznacza zbliżające się zamknięcie sesji. Liczą się z tem, że zamknięcie sesji nastąpi do dnia 19. b. m.

Gdyby sprawa konstytucji nie była jeszcze na najbliższych posiedzeniach załatwiona, to miałyby być załatwione na sesji nadzwyczajnej i wtedy równocześnie zostałyby opracowane i uchwalone nowa ordynacja wyborcza, nad którą prace nie są jeszcze zakończone.

W kołach politycznych wyrażają powątpiewanie, czy w czasie tych dwóch czy trzech posiedzeń Sejmu przed zamknięciem projekt ustawy konstytucyjnej zostanie wniesiony na plenum Izby. (w)

Zbiegły poseł

Paryż. (PAT.) Pozbawiony mandatu na żądanie władz sądowych dep. Besson dotychczas nie został ujęty pomimo zorganizowanego pościgu policyjnego. Prasa z tego powodu atakuje niedołęstwo policji. Według ostatnich pogłoszek Besson miał zbiec do Belgii. Inne informacje głoszą, że ukrywa się on w swym okręgu wyborczym, względnie nawet w Paryżu.

Sprzedaż kolei wschodnio-chińskiej

Tokio. (PAT.) Podpisano tu wczoraj 4 umowy, dotyczące sprzedaży kolei wschodnio - chińskiej, a mianowicie:

- 1) o sprzedaży przez Z. S. R. R. kolei państwu Mandżuko;
- 2) traktat japońsko - sowiecki, gwarantujący tę transakcję;
- 3) protokół japońsko - sowiecko-mandżurski;
- 4) protokół końcowy sowiecko-mandżurski.

Ostateczne podpisanie układu zasadniczego nastąpi, jak mówią, dnia 22-go marca.

PROTEST CHIN

Nankin. (PAT.) Rząd chiński wystosował do rządu Z. S. R. R. stanowczy protest przeciwko sprzedaży kolei wschodnio - chińskiej. Chiny, jako współwłaściciel tej kolei, oświadczają, że zawarta transakcja jest nieważna i prawie w niczem nie może uszczuplić praw i interesów Chin.

Matura i hitleryzm

Berlin. (PAT.) Minister oświaty Rzeszy w okólniku, skierowanym do kuratorów krajowych, wskazuje, że podobnie jak w poprzednim roku przy wydawaniu świadectw maturalnych uwzględniać należy służbę maturzystów w organizacjach narodowo - socjalistycznych.

Przed „wolnymi“ wyborami w Gdańsku

Gdańsk. (PAT.) W sobotę i niedzielę wydarzył się na terenie wolnego miasta szereg zajęć na tle kampanji wyborczej. Zanotowano kilkanaście wypadków pobicia kolporterów ulotek wyborczych stronnictwa socjalistycznego przez agitatorów narodowo - socjalistycznych. W Sopotach rozbito szwy w mieszkaniach dwóch robotników. W Sopotach poturbowano również kolporterów socjalistycznej „Danziger Volkstimme“ oraz centrowej „Danziger Volksztg.“.

